

Wędrowka przez Biblię

Broszura wydawana przez
„Impuls” TWR Polska

nr **58**

od **01.04.2024**
do **25.10.2024**

Duchowa walka i odbudowa.

Dzieje Dawida, Salomona i kolejnych królów judzkich pełne są walk o ziemię i pokój.

Dzisiejsze wojny zasadniczo nie różnią się od tych opisanych w Księgach Królewskich i Kronik. Podobnie jak wtedy i dziś potrzebne jest także mozolne odbudowywanie kraju po zakończeniu konfliktów zbrojnych. Tu wiele możemy nauczyć się z historii odbudowy Jerozolimy za dni Ezdrasza i Nehemiasza. Jak wtedy ważna była odbudowa świątyni jerozolimskiej, tak dziś bardzo ważna jest odbudowa Kościoła. Jako żywego organizmu, wspólnoty wierzących. O tym wiele pisze apostoł narodów w Listach do Rzymian i Koryntian. Wszystkie te biblijne księgi będziemy studiować w najbliższym czasie.

Pięć wieków przed przyjściem Chrystusa ogromną rolę w duchowym odrodzeniu Narodu Wybranego odegrało Boże Słowo, dzięki Ezdraszowi czytane i słuchane przez całe rodziny, cały lud. Tak jest i dzisiaj. Tylko wytrwałe, uważne słuchanie Słowa żywego Boga przynosi życie, rozwój, dojrzewanie w wierze. Także my, jako lud nowego przymierza, potrzebujemy karmienia się Słowem, by zwyciężać w duchowej walce i budować żywą wspólnotę Chrystusową. Tylko studiując Słowo i wprowadzając jego wskazania w czyn, możemy przyczynić się do odrodzenia Kościoła i państwa.

Księgi Królewskie

W hebrajskim oryginale Księgi Królewskie stanowiły jedną całość. Podziału na dwie odrębne części dokonali podczas przekładu Starego Testamentu na język grecki tłumacze Septuaginty. Stało się tak najprawdopodobniej dlatego, że zapis w języku greckim zajmował o 1/3 więcej powierzchni niż zapis w języku hebrajskim. Tłumacze nie mogli zrobić tak wielkich zwojów, musieli więc podzielić tekst. Podobnie postąpiono w przypadku Ksiąg Samuela i Ksiąg Kronik. Pierwotnie i one stanowiły całość.

Księgi Królewskie kontynuują narrację Ksiąg Samuela. Opisuja dzieje Izraela od ostatnich lat Dawida do niewoli babilońskiej (586 r. przed Chrystusem). Następcą Dawida został jego syn Salomon. Jego rządy to najpomyślniejszy okres w historii Izraela. Po śmierci Salomona państwo rozpadło się jednak na dwie części: północną, nazwaną królestwem izraelskim, i południową, nazwaną królestwem judzkim.

Księgi Królewskie opisuja upadek obu królestw i jego przyczyny. Zawierają też opis działalności proroków, głównie Eliasza i Elizeusza.

Pierwsza Księga Królewska dotyczy dziejów królów Izraela i Judy od Dawida do Ochozjasza, syna Achaba (w Izraelu), oraz Jozafata, syna Asy (w Judzie). Opis ten obejmuje okres ok. 120 lat.

Druga Księga Królewska zawiera dzieje Izraela i Judy trwające ok. 300 lat. Zaczyna się od ukazania losów Achaba, a kończy na opisie niewoli narodu izraelskiego.

Autor

Autor Ksiąg Królewskich jest nieznany. Wiemy jedynie, że pochodzą one z okresu, kiedy stała jeszcze pierwsza świątynia

jerozolimską. Biblijny autor czerpał, jak sam podaje, z takich źródeł historycznych jak „*Księga Dziejów Salomona*”, „*Księga Kronik Królów Izraela*”, „*Księga Kronik Królów Judy*” (I Krl 11, 41; 14, 19; II Krl 24, 5).

Przesłanie

Księgi Królewskie ukazują Boga jako nieograniczonego władcę. Bóg kieruje historią Izraela i historią ludzkości w ogóle. Gdy przywódcy i lud są Bogu nieposłuszni, następuje upadek państwa i narodu.

Lud izraelski musi się nauczyć, że ambicje ziemskich władców nie są tożsame z wolą Bożą, a często wręcz pozostają z nią sprzeczne. Bóg zawsze pragnął być bezpośrednim władcą Izraela. Izraelici zażądali jednak ziemskiego króla i Samuel namaścił im na króla Saula. Potem królem został Dawid. Księgi Królewskie relacjonują dalsze dzieje Izraela, opisując rządy władców Izraela i Judy z linii Dawida. Często powtarzają się w nich słowa: „*Jak twój ojciec, Dawid*”. Dawid stanowił jak gdyby ludzki, niedoskonały wzorzec władcy. Kolejni królowie z linii Dawida nie potrafili dorównać nawet do tej „*Dawidowej*” miary, a co dopiero do miary Bożej.

Każdy przywódca, który nie boi się Boga i chce realizować swoje własne plany, swoje własne ambicje, prowadzi naród do zguby. Izrael rozwijał się, gdy był wierny Bogu. Gdy odwracał się od Boga - upadał. Boże postanowienia dotyczące rządzenia państwem, służby świątynnej i moralności zostały przez ludzi wypaczone, okaleczone. Przeciwwstawiając się złu i ostrzegając, Pan posłał „*mężów Bożych*”, takich jak Eliasza i Elizeusz. Mieli oni doprowadzić lud do Pana. Izrael okazał się nieposłuszny. Wtedy zapłonął gniew Pana i lud wpadł w ręce wrogów. Ostateczny ratunek mógł przynieść Izraelowi jedynie Wybawiciel, Mesjasz.

Historia ludu izraelskiego jest w głębokim sensie historią każdego człowieka. Człowiek z natury jest Bogu nieposłuszny,

II Krl rozdziały 18-25

List do Rzymian

Znaczenie listu

Bóg komunikuje się z człowiekiem na wiele sposobów. Przed wiekami objawił się Mojżeszowi, przekazując mu swoje Prawo. Natchnął Dawida i innych wielkich twórców, by przemówić do nas poprzez poezję. Objawiał się także w niezwykłych przepowiedniach proroków, wreszcie poprzez słowa swego Syna, Jezusa Chrystusa, a potem poprzez słowa Jego apostołów.

List do Rzymian otwiera tę część Bożej Księgi, w której zamieszczone są listy apostołskie. Są to niezwykle listy. Z jednej strony, zawierają znaczną część pierwiastka osobistego, wiele ciepła emanującego z bezpośrednich relacji apostołów Pawła, Piotra czy Jana z odbiorcami listów, młodymi wspólnotami wczesnego Kościoła lub pojedynczymi współpracownikami, takimi jak Tymoteusz czy Tytus, z drugiej strony - zawarte są tu uniwersalne, natchnione treści, prawdy stanowiące fundament wiary i w ogóle podwaliny istnienia Kościoła Jezusa Chrystusa. Sam List do Rzymian zawiera pełne zwiastowanie Ewangelii, jest to niejako wielki manifest ewangeliczny, proklamowanie Dobrej Nowiny całemu światu.

Autor

Autor listu, apostoł Paweł, pisząc do Rzymian, zdawał sobie sprawę, że Rzym jako stolica ówczesnego świata ma strategiczne znaczenie dla dzieła głoszenia Ewangelii wszystkim ludziom, wszystkim narodom, zamieszkującym nawet najbardziej odległe zakątki potężnego imperium.

W piętnastym rozdziale listu znajduje się takie wyznanie apostoła: ***„Pisałem do was, bracia, bez ogródek, zwłaszcza w tych sprawach, które chciałem wam przypomnieć. Upoważnia mnie bym był dla narodów sługą Jezusa Chrystusa, pełniącym świętą***

slużbę głoszenia Ewangelii Bożej, aby pozyskani przeze mnie poganie stali się ofiarą miłą Bogu, uświęconą przez Ducha Świętego” (15, 15–16). Paweł był w pełni świadomy tego, że Bóg powierzył mu misję niesienia Ewangelii poganom, że jego zadaniem jest rozgłoszenie Dobrej Nowiny o Jezusie wśród wszystkich narodów, w odróżnieniu od Piotra, który zwiastował Ewangelię przede wszystkim Izraelitom. W Liście do Galacjan Paweł pisze: „*Przez apostołstwo Piotra Bóg działał wśród Żydów, a przeze mnie wśród pogan. Jakub, Piotr i Jan, świadomi udzielonej mi łaski, podali mnie i Barnabie rękę na znak porozumienia, że my mamy działać wśród pogan, a oni wśród Żydów*” (2, 8–9).

Tak, Paweł został w szczególnie sposób wybrany przez Boga, by stał się apostołem Chrystusa wśród pogan. Zakończenie Listu do Rzymian, w którym Paweł zwraca się bezpośrednio do poszczególnych członków wspólnoty, wyraźnie świadczy o tym, że chrześcijanie pochodzenia pogańskiego stanowili w kościele rzymskim zdecydowaną większość. Ewangelia w Rzymie niewątpliwie rozpoczęła swój pochód od licznie silnego środowiska żydowskiego, ale w miarę rozwoju we wspólnocie zaczęli zdecydowanie przeważać nawróceni poganie.

Relacja autor-adresaci listu

Apostoł stwierdza wyraźnie, że to nie on dał początek kościołowi w Rzymie, jak to było np. w Filippi czy Tesalonice. Pisząc do Rzymian (najprawdopodobniej w 58 roku n.e.), Paweł z żalem wyznaje, że nie było mu dane w ogóle do tej pory ich odwiedzić i wyraża nadzieję, że będzie to możliwe w bliskiej przyszłości. Oto pełne żalu i żaru słowa apostoła z początku jego listu: „*Chcę bracia, abyście wiedzieli, że już nie raz zamierzałem przyjść do was, ale wciąż miałem przeszkody (...). O ile to ode mnie zależy, gotów jestem głosić Ewangelię wam, którzy mieszkacie w Rzymie*” (1, 13–15). Paweł bardzo pragnął pójść do Rzymu, by i tam zwiasto-

wać Ewangelię. Z jego mowy wygłoszonej przed królem Agryppą, zrelacjonowanej w Dziejach Apostolskich, dowiadujemy się, jak apostoł widział swoje zadanie na krótko przed tym, jak ostatecznie dotarł, pod koniec swego życia, do Rzymu. Będąc więźniem rzymskiego cezara, Paweł śmiało świadczył, do jakiego dzieła powołał go Jezus. Już w czasie objawienia się Pawłowi pod Damaszkiem Chrystus powiedział: **„Dlatego ukazałem się tobie, że przeznaczyłem cię na sługę i świadka tego, co już widziałeś i tego, co ci jeszcze ukażę. Będę cię chronił przed tym ludem i poganami, do których cię posyłam, abyś im otworzył oczy, przeprowadził z ciemności do światła, spod władzy szatana do Boga; przez wiarę we mnie uzyskają przebaczenie win i dziedzictwo, przeznaczone dla moich wyznawców”** (Dz Ap 26, 17–18).

Paweł widział więc ogromną potrzebę dotarcia do Rzymu, potrzebę zwiastowania Ewangelii Chrystusowej w stolicy ówczesnego świata. Tym bardziej, że – jak wynika z jego wypowiedzi zapisanej w 15 rozdziale Listu do Rzymian – nikt z apostołów wcześniej tam nie dotarł. Paweł podkreśla bowiem: **„Nie głoszę Dobrej Nowiny o Chrystusie tam, gdzie już inni ją przynieśli, aby nie budować na cudzym fundamencie”** (Rz 15, 20). Nigdy nie szedł tam, gdzie działał już wcześniej inny apostoł Jezusa. Możemy więc wnioskować, że nikt z apostołów nie dotarł przed Pawłem do Rzymu.

Kto w takim razie założył kościół w Rzymie? Możemy odpowiedzieć: anonimowi wyznawcy Chrystusa, którzy przywędrowali tu z innych miast imperium. Ale możemy też, wnioskując głębiej w zagadnienie, stwierdzić, że założycielem kościoła w Rzymie był jednak... apostoł Paweł.

Jak mógł tego dokonać, nie docierając do Rzymu? Po prostu korzystał z telefonu komórkowego i Internetu! To, oczywiście, żart, nie było wtedy telefonów ani komputerów. Ale ten żart, pewnego rodzaju przenośnia, pomoże nam zrozumieć, jak rodził się i rozwijał

kościół w Rzymie.

Apostoł Paweł przemierzał wielkie odległości, wędrując po rozległym obszarze rzymskiego imperium. W trakcie jego podróży misyjnych nawracało się na chrześcijaństwo wiele osób. Niektórzy spośród tych nowych wyznawców Chrystusa docierali po jakimś czasie do Rzymu, w interesach lub z innych powodów (stolica zawsze ma moc przyciągania). Czy możemy być pewni, że tak się działo? Tak, na przykład w *Dziejach Apostolskich* czytamy: **„Potem Paweł opuścił Ateny i przyszedł do Koryntu. Tam zetknął się z pewnym Żydem z Pontu, Akwilą, który niedawno przybył tu z Italii razem z żoną Pryscyllą; w tym czasie bowiem cesarz Klaudiusz nakazał wszystkim Żydom opuścić Rzym. Paweł zaprzyjaźnił się z nimi. A ponieważ łączył ich ten sam zawód – wyrób namiotów – zamieszkał u nich i zaczął z nimi pracować”** (18, 1–3).

Apostoł spotkał w Koryncie Akwilę i Pryscyllę, którzy opuścili Rzym z powodu antysemitkiej nagonki za rządów cesarza Klaudiusza. Mieszkał z nimi, pracował i zdobył ich serca dla Chrystusa. Później małżeństwo to prowadziło działalność misyjną w kilku dużych miastach rzymskiego imperium, a po jakimś czasie Akwila i Pryscylla powrócili do stolicy. Pisząc list do Rzymian, apostoł Paweł prosi: **„Pozdrowcie Pryscyllę i Akwilę, moich współpracowników w służbie Jezusowi Chrystusowi”** (16, 3). Takich ludzi jak Pryscylla i Akwila było w rzymskiej wspólnocie więcej. Paweł wymienia w zakończeniu listu wiele imion, wszystkich serdecznie pozdrawiając.

Kierunek Rzym

Paweł dobrze znał Rzym, jego prawo, kulturę, administrację, sądy, więzienia. Mimo że do stolicy dotarł dopiero pod koniec życia, doskonale orientował się w rzymskich obyczajach, przepisach, regulacjach, odwiedzał wiele miast rozległego imperium, w tym takie rzymskie kolonie jak Filipi czy Tesalonika. Był zresztą

od urodzenia rzymskim obywatelem. Wędrował rzymskimi drogami, spotykał rzymskich żołnierzy, rozmawiał z Rzymianami w drodze i na placach targowych, wiele dni spędził w rzymskich więzieniach. Tak, Paweł wiedział o Rzymie wszystko, jeszcze zanim dotarł do stolicy imperium. I wiedział, że wszędzie, na całym obszarze potężnego państwa, musi głosić Ewangelię Jezusa Chrystusa.

A wcześniej czy później dotrze do stolicy ówczesnego świata i tam będzie nauczał o Bogu, który tak świat umiłował, że dał swojego Syna, żeby każdy, kto w Niego uwierzy, nie zginął, ale miał wieczne życie. Księga Dziejów Apostolskich, opowiadająca o rozprzestrzenianiu się Ewangelii na cały świat, kończy się takim właśnie obrazem: apostoł Paweł mieszka w Rzymie i śmiało, bez przeszkód głosi Królestwo Boże i naucza o Panu, Jezusie Chrystusie.

Tematyka listu

Wielkim tematem Listu do Rzymian jest Boża sprawiedliwość. List ten ukazuje pełnię upadku, odstępstwa człowieka i podkreśla, że ludzkość będzie osądzona przez Stwórcę. Jediną możliwość usprawiedliwienia oferuje człowiekowi sam Bóg, Sędzia, a zarazem Zbawiciel. Jediną drogą ratunku jest dla człowieka przyjęcie Bożego planu zbawienia: zaufanie Jezusowi Chrystusowi. Jak czytamy we wstępie do Listu do Rzymian w Biblii Tysiąclecia (wyd. Pallottinum z 1980 r.): „**Główna teza Listu to usprawiedliwienie, które dokonuje się przez wiarę w Jezusa Chrystusa**”. Lekarstwo na grzech człowieka jest jedno – całkowite odrodzenie, doskonałe odkupienie, które Bóg Ojciec przygotował zgubionej ludzkości w swoim Synu.

Możemy przypomnieć tu sobie postać łotra na krzyżu, którego rzymskie prawo skazało na śmierć, uznając go za złoçynçę godnego jedynie potępienia. W oczach Jezusa człowiek ten stał się

godnym, by żyć. Usłyszał pełne przebaczenia i miłości słowa Zbawiciela: **„Zaprawdę, powiadam ci, dziś będziesz ze mną w raju”**. Bóg przyjmuje zgubionego grzesznika, takiego jak ja i ty, i czyni z nas swoje dzieci, wprowadza nas do swej rodziny. Nie dlatego, że na to sobie w jakikolwiek sposób zasłużyliśmy, ale dlatego, że Jezus, biorąc na siebie nasze grzechy, zmarł w nasze miejsce na krzyżu Golgoty. To jest wielkie poselstwo Listu do Rzymian. **„Zapłatą za grzech jest śmierć, ale darem łaski Bożej jest życie wieczne w Jezusie Chrystusie, Panu naszym”** (6, 23).

Reformator Kościoła Marcin Luter napisał, że List do Rzymian to **„prawdziwe arcydzieło, najczystsza Ewangelia, którą każdy chrześcijanin powinien stale studiować, to duchowy chleb, którym wierzący człowiek codziennie powinien się karmić i przechowywać bezcenne treści tego listu w sercu, uczyć się go na pamięć, słowo po słowie”**.

Chryzostom, jeden z ojców wczesnego Kościoła, czytał List do Rzymian dwukrotnie w ciągu każdego tygodnia. Wielki uczony Michał Faraday wyznał na łożu śmierci: **„moja wiara, ugruntowana dzięki lekturze Listu do Rzymian, daje mi pewność, że Chrystus to mój Zbawiciel, który zmarł za mnie, żeby otworzyć mi drogę do nieba”**.

Dobrze jest podjąć postanowienie, by czytać List do Rzymian regularnie i często. Zawiera on pełną naukę apostolską o usprawiedliwieniu przez wiarę w Jezusa Chrystusa. Mówi o powołaniu wszystkich ludzi do wiary i zbawienia, o istocie wolności chrześcijańskiej. Wyjaśnia też rolę Żydów w historii zbawienia, w obu przymierzach.

Jeśli z modlitwą i pokorą czytać będziemy regularnie List do Rzymian, Duch Boży będzie nas stale uczył i prowadził, będzie pogłębiał naszą wiarę. Nasze życie spoczywać będzie na trwałym fundamencie, na duchowej skale, którą jest nasz Zbawiciel, Jezus Chrystus.

Treść listu

I. CZĘŚĆ DOKTRYNALNA „WIARA”

rozdziały 1-8

1. Usprawiedliwienie grzesznika

r. 1,1-5,11

a) wstęp i objawienie Bożej sprawiedliwości

r. 1,1-17

b) ukazanie grzeszności człowieka

r. 1,18-3,20

- wszyscy jesteśmy grzesznikami

- wszyscy potrzebujemy Bożego ratunku

c) objawienie sprawiedliwości Boga

r. 3,21-5,11

- istota usprawiedliwienia z wiary

2. Uświęcenie wierzących

rozdziały 5,12-8,39

a) uświęcenie „potencjalne”

r. 5,12

- grzech a łaska

b) uświęcenie „pozycyjne”

r. 6,1-10

- zjednoczenie z Chrystusem w Jego śmierci i zmartwychwstaniu

c) uświęcenie „praktyczne”

r. 6,11-23

- posłuszeństwo względem Boga prowadzi do uwolnienia z więzów grzechu

d) uwolnienie od Prawa

r. 7,1-25

e) obdarzenie życiem nadprzyrodzonym

r. 8,1-39

- życie według Ducha, nowe stworzenie

- Boża miłość gwarancją bezpieczeństwa wierzącego

II. ROLA IZRAELA „NADZIEJA”

rozdziały 9-11

1. Boże dzieła pośród Izraela w przeszłości

r. 9,1-33

2. Obecne plany Boga

r. 10,1-21

3. Boży cel w przyszłości

r. 11,1-26

1. Prawdziwa służba dzieci Bożych***miłość i pokora zasadą postępowania******r. 12-13***

a) stosunek do Boga

r. 12,1-2

b) stosunek do darów Ducha

r. 12,3-8

c) relacje z innymi wierzącymi

r. 12,9-16

d) relacje z niewierzącymi

r. 12,17-21

e) stosunek do rządu

r. 13,1-7

f) relacje z sąsiadami

r. 13,8-14

2. Oddzielenie dzieci Bożych***r. 14-16***

a) relacje ze „słabszymi braćmi”

r. 14,1-15

- trzy zasady: przekonanie, sumienie, rozważa

b) relacje Żydzi-poganie we wspólnocie

r. 15,4-13

c) stosunek Pawła do Rzymian i pogan w ogóle

r. 15,16-33

d) praktyczny przykład relacji braterskiej

r. 16,1-27

- miłość i oddanie we wzajemnych relacjach

(35 osób wymienionych imiennie)

List od słuchacza z Polski południowej

To wspaniałe uczucie być częścią chrześcijańskiej społeczności i nie mówię tu tylko o pomocy materialnej, ale przede wszystkim duchowej. To wspaniałe uczucie móc korespondować z kimś, kto zawsze ma miłe słowo i komu zależy! Piszę wiersze, słowa same płyną i wierzę szczerze, że to Duch Święty mnie inspiruje. Pan się mną posługuje i mogę głosić ewangelie. Nieraz brak mi słów aby wyrazić jak bardzo jestem Panu wdzięczny, że mnie przyjął, nie odrzucił mnie, wielkiego grzesznika!

Księgi Kronik

Znaczenie i ogólna charakterystyka ksiąg

Księgi Kronik znajdują się w Biblii zaraz po Księgach Królewskich. W swojej zasadniczej części opisują ten sam okres historii Izraela, co Księgi Samuela i Księgi Królewskie: od rządów Saula, a potem Dawida i Salomona, aż po upadek państwa i niewolę babilońską.

Czy znaczy to, że Księgi Kronik powtarzają historię już raz opowiedzianą? Nie! Są one jakby uzupełnieniem, dopełnieniem obrazu wyrysowanego w innych księgach historycznych Starego Testamentu. Tłumacze Biblii hebrajskiej na język grecki, czyli autorzy Septuaginty, nazwali Księgi Kronik „**Paralipomena**”, co znaczy „**rzeczy opuszczone**”. Znajdujemy w Księgach Kronik wiele szczegółów, które w innych księgach Starego Testamentu zostały pominięte. Stąd zresztą wywodzi się nazwa tych ksiąg powszechnie dziś przyjęta; św. Hieronim nazwał je „**Kroniką całej historii świętej**”.

Wziąwszy pod uwagę fakt, że w początkowych rozdziałach I Księgi Kronik zamieszczone są genealogie rozpoczynające się od pierwszego człowieka, Adama, Księgi Kronik opisują dzieje całej ludzkości, początki Narodu Wybranego, okres rozkwitu i upadku Królestwa Izraela, aż do zakończenia niewoli babilońskiej w r. 538 przed Chrystusem.

Zadajmy sobie pytanie: dlaczego właśnie w ten sposób uzupełniona jest narracja Biblii? Możemy dostrzec tu pewną prawidłowość w postępowaniu rzeczywistego Autora Biblii, Ducha Świętego. Po przekazaniu nam prawd obejmujących wielką przestrzeń historii Duch Boży jak gdyby powraca do pewnych kwestii i naświetla je jeszcze raz, z innej perspektywy. Podobne zjawisko obserwujemy, studiując Księgi Mojżeszowe. Księga Piąta, zwana Księgą Powtórzonego Prawa, niejako powtarza, podsumowuje

Prawo podane w czterech poprzednich księgach. Jest to jednak coś więcej niż proste powtórzenie. Jest to raczej nowa interpretacja Prawa, sformułowanie go na nowo w świetle doświadczeń 40 lat wędrówki Narodu Wybranego przez pustynię.

I tę właśnie prawidłowość zauważamy, porównując treść Ksiąg Kronik z treścią Ksiąg Samuela i Ksiąg Królewskich. W Księgach Kronik inaczej są rozłożone akcenty, inaczej uwypuklone poszczególne wydarzenia czy fakty. Niektóre szczegóły są ukazane jak gdyby przez szkło powiększające, a inne kwestie, omówione wcześniej szeroko, są zupełnie pominięte. Na przykład w Księgach Kronik szczegółowo opisane jest panowanie Dawida, a więc okres wzrostu potęgi Królestwa Izraela. Jednak pominięte są tu wydarzenia, które były bardzo poważnymi błędami wielkiego króla; nie ma tu relacji o cudzołóstwie Dawida z Batszebą i o zamordowaniu jej męża Uriasza. Księgi Kronik nie opisują grzechu Dawida. Dlaczego? Gdyż Bóg przebaczył Dawidowi, wtedy gdy król ukorzył się przed Nim i błagał o łaskę. A gdy Bóg przebacza, nie wspomina już więcej grzechu, jak gdyby wymazuje go z rejestru.

Poza tym Księgi Kronik ukazują historię Narodu Wybranego z innej perspektywy niż Księgi Samuela i Księgi Królewskie. Opisują historię Izraela z Bożego punktu widzenia – jako ważnej części historii zbawienia, części Bożego planu ratowania człowieka dzięki nadejściu Mesjasza-Zbawiciela. Dlatego też Księgi Kronik w ogóle pomijają historię królestwa północnego, opisując, po rozbiściu Izraela na dwie części, tylko dzieje królestwa południowego, judzkiego, ze stolicą w Jerozolimie, gdzie na tronie zasiadali królowie z mesjańskiej linii Dawida.

Mówiąc obrazowo, historia Izraela jest ukazana w Księgach Królewskich z perspektywy tronu, podczas gdy Księgi Kronik opisują tę historię z perspektywy ołtarza. W Księgach Królewskich w centrum wydarzeń znajduje się pałac królewski, w Księgach

**Języki, w których nadawana jest
„Wędrownica przez Biblię”**

angielski, arabski, bengalski,
berbeski, burmański, cebuański,
CheChewa, chorwacki, czeski, czua,
duński, farski, francuski, gujarati,
hebrajski, hinduski, hiszpański,
indonezyjski, japoński, kanadyjski,
kantonezyjski, koreański, kurdyjski,
malezyjski, mandaryjski, marathi,
navaho, nepalski, norweski,
ormiański, oryjski, polski,
portugalski, quichua, rosyjski,
serbski, suachili, szwedzki, tai,
tamilski, telugu, turecki, ukraiński,
węgierski, włoski, zulu.

**Kochani Słuchacze TWR
czekamy na Wasze listy!
Jak odbieracie nasze audycje?**

**Co one wnoszą
do Waszego życia?**

W miarę możliwości postaramy się odpowiedzieć na każdy list i kontynuować nawiązaną w ten sposób relację. Na życzenie wysyłamy bezpłatnie Nowy Testament, literaturę chrześcijańską oraz nośniki z nagraniami.

Prosimy o dołączenie następujących informacji o sobie

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych przez Stowarzyszenie
Chrześcijańskie „Impuls” Trans World Radio Polska w celach związanych z korespondencją

Imię i nazwisko:..... nr telefonu:.....

Kod pocztowy:..... Miasto:..... Adres:.....

Kraj:.....

Kronik – świątynia. Księgi Królewskie ukazują nam polityczny aspekt historii narodu izraelskiego, Księgi Kronik – aspekt religijny.

Autor

Według tradycji izraelskiej, autorem Ksiąg Kronik jest Ezdrasz. Powrócił on do Jerozolimy wraz z grupą wygnańców babilońskich w 458 roku przed Chrystusem i żydowscy uczeni przypuszczają, że wtedy właśnie spisał Księgi Kronik. Księgi Kronik wykazują bardzo duże podobieństwo – co do języka, stylu i słownictwa – do Ksiąg Ezdrasza i Nehemiasza. Być może więc autorem tych trzech ksiąg jest sam Ezdrasz lub inny natchniony pisarz, który zredagował tekst tych ksiąg na podstawie notatek Ezdrasza. Najprawdopodobniej wszystkie te księgi, a więc I i II Księga Kronik, Księga Ezdrasza i Księga Nehemiasza, stanowiły w oryginale jedną całość. W Biblii hebrajskiej księgi te zamieszczone są na samym końcu, jako ostatnie z tzw. „*Ketubim*”, czyli „*Pism*”.

Struktura Ksiąg

A. I Księga Kronik

I. Genealogie (rodowody)

rozdziały 1-9

II. Rządy Saula

rozdziały 10

III. Rządy Dawida

rozdziały 11-29

1. Sławni wojownicy Dawida	r. 11-12
2. Dawid i Arka Przymierza	r. 13-16
3. Dawid i Świątynia	r. 17
4. Wojny Dawida	r. 18-20
5. Spis ludności dokonany przez Dawida	r. 21
6. Przygotowania do budowy Świątyni	r. 22-29

B. II Księga Kronik

I. Rządy Salomona

rozdziały 1-9

II. Podział królestwa, historia Judy

rozdziały 10,-36

Okresy duchowego przebudzenia za rządów:

1. Asy	r. 14-16
2. Jozafata (Jechoszafata)	r. 17-20
3. Joasza	r. 23-24
4. Ezechiasza (Hiskiasza)	r. 29-32
5. Jozjasza	r. 34,35

Listy od słuchaczy z Polski centralnej

List 1

Słuchając „Wędrowki przez Biblię” można poznać bliskość i działanie Słowa Bożego, które w obecnym czasie jest przez wielu pomijane, zapomniane. Ale dzięki takim audycjom otrzymujemy poznanie woli Bożej. Dziękuję Bogu, że są tacy ludzie, którzy potrafią w audycjach skupić innych wokół Słowa Bożego. Modłę się, aby wasza praca była jeszcze bardziej owocna i aby Bóg błogosławił was i wszystkich, którzy was wspomagają. Daję świadectwo, że wasza praca nie idzie na marne, wręcz przeciwnie, dzięki niej jestem wzbogacony duchowo, wzrastam.

List 2

Nie starczyłoby mi kartek, gdybym miał opisać wszystko, co zawdzięczam Bogu, jest tego tak wiele. Czasem sam się dziwię, że Bóg mi tak pomaga. Nie mam z kim o tym rozmawiać. Kiedy o tym wspomnę, ludzie się ze mnie śmieją. Bardzo chcę świadczyć o Jego miłości do nas, ludzi. Patrząc na życie przez pryzmat Jezusa wiem, że jest Bóg w niebie. Wystarczy szczerze prosić i na pewno pomoże, bo nas kocha, mimo naszych słabości i uchybień. Modłę się codziennie, nie martwię się na zapas. Pozdrawiam was wszystkich.

Pierwsz List do Koryntian

Autor: Apostoł Paweł

Czas napisania: 55 r. n.e.

Miejsce napisania: Efez

Charakterystyka listu i jego adresatów

I List do Koryntian należy do tzw. „*ksiąg nauczających*” Nowego Testamentu. Apostoł Paweł, jako prawdziwy nauczyciel, stara się doprowadzić koryncką wspólnotę chrześcijańską do właściwego poznania i zrozumienia wielu ważnych prawd. Mimo to, jego list nie jest wcale rozprawą teologiczną, jest autentycznym listem, skierowanym do określonych ludzi.

W zrozumieniu treści listu pomoże nam więc bez wątpienia pewne wyobrażenie o adresatach, o warunkach w jakich żyli, i o problemach, które ich nurtowały.

Rozpocznijmy od informacji o *mieście Korynt*, w którym żyli adresaci listu. Korynt, do którego przybył jesienią 50 r. n.e. apostoł Paweł, nie był już dawnym Koryntem starożytnym. Dawny Korynt został zupełnie zniszczony w 146 r. przed n.e. czyli na półtora wieku przed narodzeniem się Chrystusa. Wtedy to Grecję podbili Rzymianie. Zniszczyli oni wielkie miasto doszczętnie i przez ponad sto lat leżało ono w gruzach.

Ponieważ należało już do Imperium Rzymskiego, tym, który je odbudował, był władca Rzymu, Juliusz Cezar. Wydał on rozkaz odbudowy Koryntu w 44 r. przed Chrystusem. Powstało zupełnie nowe miasto, które szybko rozkwitało i przyciągało ludzi ze wszystkich stron świata. Korynt bowiem, ze względu na swoje położenie był, jak na owe czasy, miastem stworzonym dla żegluga

i handlu. Połączony z pozostałą częścią Grecji wąskim pasmem lądu, „*Przesmykiem Korynckim*”, posiadał z północnej i południowej strony tego pasma po jednym porcie. Port północny – Lechojm, leżał przy Zatoce Korynckiej i przyjmował statki z zachodniej części Morza Śródziemnego. Południowe miasto portowe - Kenchry, było otwarte dla statków pływających po wschodniej części Morza Śródziemnego, aż do Azji Mniejszej, Palestyny i Egiptu. Tak więc Korynt stał się najważniejszym centrum handlowym pomiędzy zachodem a wschodem basenu Morza Śródziemnego. Nic więc dziwnego, że taki ośrodek rozwinął się, i stał się szybko wielkim, bogatym miastem handlowym. Prowadziło to do specyficznego stylu życia, który stał się przysłowiowy. *"Życ jak Koryntianin"* - tak mówiono w całym Imperium Rzymskim, by określić życie pełne niepohamowanych uciech. Cechowało je dążenie do doświadczania przyjemności i uzyskiwania korzyści materialnych, nie kończące się rozprawianie na tematy polityczne i filozoficzne, zabawa, niemoralność, pijaństwo.

Tło kulturowe i religijne

W Koryncie spotykały się prądy kulturowe i religijne Wschodu i Zachodu. Około czterystutysięczną populację tego miasta stanowili Rzymianie, Grecy, Żydzi i przedstawiciele innych nacji. Ulice Koryntu zawsze pełne były handlarzy, marynarzy, podróżników, awanturników, uciekinierów, z różnych stron Imperium Rzymskiego.

Sz szczególnie wybujałe było w Koryncie życie erotyczne. Rozwinęła się tu prostytutka kultowa. W Koryncie znajdowała się wielka świątynia bogini miłości - Afrodyty. Dokoła świątyni, w małych domkach ozdobionych różami mieszkali tysiąc kapłanek, oddających się każdemu, kto przychodził, by oddać cześć Afrodycie. Seks stał się tu religią.

Obraz życia religijnego był w Koryncie bardzo zagmatwa-

ny. Ponieważ żyli tu ludzie z różnych stron świata, oddawano cześć wielu bóstwom, rzymskim, greckim, egipskim i jeszcze innym. Ludzie szukali także zaspokojenia swoich wewnętrznych pragnień w różnych poglądach i naukach filozoficznych. Brali również udział w rzekomo magicznych misteriach i rytuałach, za co obiecywano im boskie życie i zwycięstwo nad śmiercią.

Dlatego apostoł Paweł pisząc do Koryntian, podkreślił: *„Gdy przybyłem do was głosić tajemnicę Boga, nie posługiwałem się zawiłym językiem naukowym. Postanowiłem bowiem, że będąc wśród was niczemu innemu nie poświęcę swojego czasu i swojej wiedzy, jak tylko sprawie Jezusa Chrystusa i jego śmierci na krzyżu”*.

Misja ap. Pawła

Apostoł Paweł przybył do Koryntu jesienią 50 r. n.e. i spędził tam 18 miesięcy, czyli półtora roku. Było to podczas jego drugiej podróży misyjnej. Dowiadujemy się z 18 r. Dziejów Apostolskich, że Paweł przez cały ten okres nauczał tam ewangelii i że założył tam wspólnotę chrześcijańską. Potem, gdy powędrował dalej i przebywał przez dłuższy czas w Efezie, napisał stamtąd do Koryntian dwa listy.

W Koryncie apostoł znalazł pracę i dach nad głową u Akwili i Pryscylli. To żydowskie małżeństwo przybyło z Rzymu, skąd musiało emigrować w konsekwencji wydania przez cezara Klaudiusza edyktu, nakazującego Żydom opuszczenie stolicy Imperium. Akwila i Pryscylla na nowo otworzyli swój warsztat rzemieślniczy w Koryncie. Byli wytwórcami namiotów. Rzemiosło to znał również apostoł Paweł, który dzięki temu zarabiał na swoje utrzymanie.

Apostoł zaprzyjaźnił się z Akwillą i Pryscyllą, pracowali wspólnie, i to nie tylko jako rzemieślnicy, ale przede wszystkim, jako ludzie wierzący w Jezusa Chrystusa. Jest bardzo prawdopo-

dobne, że Akwila i Pryscylla uwierzyli w Chrystusa już w Rzymie. Byli Pawłowi bardzo pomocni w budowaniu wspólnoty chrześcijańskiej w Koryncie. Gdy do Pawła, Akwili i Pryscyli dołączyli potem Sylas i Tymoteusz, rozpoczęła się **”praca grupy”**, którą Paweł wspomina z wdzięcznością już w pierwszym rozdziale swego Listu. Tak powstawała wspólnota koryncka, częśćka wczesnego Kościoła Jezusa Chrystusa.

Bezpośredni powód i okoliczności napisania listu

We wspólnocie korynckiej, żyjącej w tak trudnym otoczeniu, pojawiło się wiele trudności, i to stało się bezpośrednim powodem napisania listu. Paweł pisał swój list w Efezie, w okresie Wielkiej Nocy 55 r. n. e., czyli ok. trzy lata po opuszczeniu Koryntu. Skoro bowiem apostoł przybył do Koryntu jesienią roku 50 i przebywał tam przez 18 miesięcy, znaczy to, że opuścił Korynt wiosną 52 r. Wiosną 55 r. natomiast pisał już do Koryntian swój list, znany nam dzisiaj, jako I List do Koryntian.

W ciągu trzyletniej nieobecności apostoła narosło już w korynckiej wspólnocie bardzo wiele problemów. Nie chodziło tu prawie w ogóle o kwestie doktrynalne, ale o zagadnienia moralne, o praktykę codziennego życia. Wspólnota tolerowała w swoich szeregach ludzi, którzy żyli w jawnych, ciężkich grzechach, przede wszystkim zaś w rozwiązłości.

Na życiu wspólnoty korynckiej zaważyło wyznawane przez Greków hasło: **„Wszystko mi wolno”**. Ludzie, należący do chrześcijańskiej wspólnoty, źle rozumieli pojęcie wolności w Chrystusie. Dlatego apostoł musiał wyjaśniać: **„Wszystko mi wolno, ale nie wszystko jest pożyteczne”**. **”Wszystko mi wolno, ale nie wszystko buduje”**.

Tematyka listu

Granicą wolności jednostki jest dobro innych. Ogranicze-

niem wolności egoistycznie nastawionego człowieka jest miłość. Dlatego centralnym punktem nauczania Pawła jest 13 rozdział jego Listu. Apostoł Jezusa pisze w nim o miłości. Wszelkie niedostatki życia wspólnoty w Koryncie wynikają przecież z braku prawdziwej miłości, agape.

Dlaczego członkowie wspólnoty korynckiej byli ciągle niedojrzałymi dziećmi, którymi rządzi własne ja? Ponieważ z centrum usunęli „*słowo o Krzyżu*”, jak pisze apostoł Paweł. Zapomnieli, że swój wzrok muszą skupić przede wszystkim na Zbawicielu, który zmarł na krzyżu z powodu ich grzeszności, a potem powstał z martwych, by dać im prawo i moc do prowadzenia całkiem innego, nowego życia. Prawdziwej miłości uczymy się pod Krzyżem Jezusa. Tu otrzymujemy Ducha Bożego i „*zmysł Chrystusowy*”, który sprawia, że stajemy się nowymi, kochającymi ludźmi.

Tak więc, głównym przesłaniem I Listu do Koryntian jest wskazanie potrzeby skoncentrowania się na nowo na odkupieńczym dziele Jezusa Chrystusa, potrzeby skupienia duchowych oczu na Jego postaci, jako ukrzyżowanego Zbawiciela i Pana, od którego jedynie można uczyć się prawdziwej miłości. Miłości, której tak bardzo brakuje i nam. Dlatego List ap. Pawła adresowany do Koryntian, jest skierowany również i do nas.

Plan listu

I. Pozdrowienie i dziękczynienie. **rozdziały 1,1-9**

II. Niedojrzałość, „cielesność” Koryntian **rozdziały 1, 10-11, 34**

1. Brak zrozumienia centralnego znaczenia „ <i>Chrystusa ukrzyżowanego</i> ”	r. 1,10-31
2. Brak zrozumienia Bożej mądrości	r. 2
3. Podział na stronnictwa	r. 3
4. Niezrozumienie istoty służby Chrystusowi	r. 4
5. Nieczystość, niemoralność	r. 5

6. Spory, procesowanie się	r. 6
7. Problemy małżeńskie	r. 7
8. Złe pojmowanie wolności chrześcijańskiej	r. 8-10
9. Niewłaściwe zachowywanie się we wspólnocie	r. 11,1-16
10. Niegodna postawa podczas Wieczery Pańskiej	r. 11,17-34
III. Dary i owoc Ducha Świętego	rozdziały 12-14
1. Charyzmaty jako dary służące budowaniu jedności wspólnoty chrześcijańskiej - „ <i>ciała Chrystusowego</i> ”	r. 12
2. Owoc Ducha Świętego - miłość	r. 13
3. Zasady korzystania z darów duchowych	r. 14
IV. Prawda o Zmartwychwstaniu	r. 15
1. Zmartwychwstanie jako poświadczony fakt	r. 15,1-19
2. Chrystus jako "pierwocina" zmartwychwstania	r. 15,20-21
3. Powstanie z martwych na wzór Chrystusa	r. 15,22-23
4. Ustanowienie Królestwa	r. 15,24-28
5. Program zmartwychwstania	r. 15,29-50
6. Moc zmartwychwstania	r. 15,51-58
V. Polecenia, pozdrowienia i życzenia koncow	rozdział 16

List od słuchacza z Polski centralnej

Rozważając postawę Pana w czasie Ostatniej Wieczery, zdrady Judasza, śmierci krzyżowej Pana oraz Jego miłości, nawet do oprawców, coś zrozumiałem. Chciałbym przeprosić, że w ostatnim moim liście osądzałem ludzi niewierzących, brakowało mi zrozumienia. Taka postawa może ich tylko zniechęcić do porzucenia grzechu i przyjścia do Jezusa. Zrozumiałem, że chcąc ludzi prowadzić do Pana nie mogę okazywać gniewu. Taka postawa oddala mnie od ludzi, a także od Niego. Zabrakło mi po prostu miłości. Modłę się, aby Bóg pomógł mi traktować innych z taką miłością, jaką mnie umiłował.

Księga Ezdrasza

Autor

Autorem Księgi Ezdrasza jest najprawdopodobniej ten sam natchniony autor, który napisał Księgi Kronik, a także Księgę Nehemiasza.

W pierwotnym tekście hebrajskim Księga Ezdrasza i Nehemiasza stanowiły jedną całość. Dzieło to powstało najprawdopodobniej pod koniec IV w. przed Chrystusem. Księgi Ezdrasza i Nehemiasza opierają się na oryginalnych dokumentach hebrajskich, w tym na pamiątnikach Ezdrasza i Nehemiasza, głównych bohaterów tych dwóch historycznych ksiąg Starego Testamentu.

Ezdrasz był potomkiem kapłana Chilciasza, który za czasów panowania króla Jozjasza odnalazł zwoje z zapisanym na nich Prawem Mojżeszowym. Jak wiemy z relacji Ksiąg Kronik, odkrycie na nowo Bożego Prawa rozpoczęło duchowe przebudzenie w Królestwie Judzkim, za panowania Jozjasza. W siódmym rozdziale Księgi Ezdrasza zamieszczony jest rodowód Ezdrasza, biegnący poprzez Chilciasza, Sadoka, Eleazara, aż do Aarona. Przodkowie Ezdrasza pełnili więc funkcje arcykapłanów. Ezdrasz nie mógł kontynuować tej służby, bo świątynia jerozolimska została zniszczona, a lud izraelski znajdował się w niewoli. Ezdrasz studiował jednak Prawo Boże. Czytamy o nim, że był „*uczonym, biegłym w Prawie Mojżeszowym, które nadał Pan, Bóg izraelski.*” (Księga Ezdrasza 7, 6)

Ezdrasz studiował Boże Słowo i dzięki temu stał się, po powrocie z niewoli babilońskiej do Jerozolimy, przywódcą duchowego przebudzenia wśród ludu Bożego. Był założycielem pierwszej synagogi, prekursorem spotkań biblijnych, spotkań poświęconych studiowaniu Bożego Słowa. Dzisiaj, gdy przekonujemy się, że prawdziwe duchowe ożywienie ma miejsce tylko tam, gdzie odkry-

wa się prawdy Bożego Słowa, możemy z wdzięcznością myśleć o Ezdraszu, człowieku, który kochał Bożą Księgę i miłość do Słów Boga zaszczerpił też innym.

Temat

Możemy powiedzieć, że tematem przewodnim Księgi Ezdrasza jest Słowo Boże. Dziesięciokrotnie w tej krótkiej historycznej księdze podkreślone jest wielkie znaczenie Bożego Słowa. Z Księgi Ezdrasza wypływa nauka, że Słowo Boże odgrywa decydującą rolę we wszystkich dziedzinach życia ludu Bożego: w sferze religijnej, społecznej, ekonomicznej i politycznej.

Kluczowym stwierdzeniem Księgi Ezdrasza są słowa zapisane w czwartym wierszu dziewiątego rozdziału:

„...Przerazili się słowami Boga, Pana Izraela.”

Te słowa mówią nam wiele o zasadniczym przesłaniu całej księgi. Przebywanie w niewoli babilońskiej nie doprowadziło ludu izraelskiego do upamiętania. Gdy Ezdrasz zakończył odczytywanie Bożego Prawa, a król perski Cyrus wydał dekret zezwalający Izraelitom na powrót do Jerozolimy, tylko około pięćdziesięciu tysięcy Żydów powróciło do Judei, a w tej liczbie większość stanowili kapłani, lewici i biedota.

Księga Ezdrasza podejmuje opowieść o dziejach ludu izraelskiego w miejscu, w którym zakończyły ją Księgi Kronik. Po upadku Jerozolimy lud judzki na okres siedemdziesięciu lat został uprowadzony do niewoli babilońskiej. Wcześniej podbite i zniewolone zostało królestwo północne, zamieszkiwane przez dziesięć północnych plemion izraelskich. Cały naród wybrany został więc zniewolony i wysiedlony z Ziemi Obiecanej. Na okres ponad pół wieku przestało istnieć państwo żydowskie. Była to Boża kara za nieposłuszeństwo Narodu Wybranego względem Pana. Nie mamy żadnej relacji z okresu niewoli babilońskiej aż do momentu, w którym swoją działalność rozpoczął Ezdrasz.

Trzy historyczne księgi Starego Testamentu opisują dzieje Narodu Izraelskiego po powrocie z niewoli babilońskiej: Księga Ezdrasza, Nehemiasza i Estery. Nie były to łatwe chwile w dziejach Narodu Wybranego. Jerozolima i cała ziemia judzka znajdowały się wtedy pod panowaniem królów perskich, z których w Księdze Ezdrasza i Nehemiasza wymienieni są: **Cyrus, Dariusz I, Kserkses I, Artakserkses I oraz Dariusz III.**

Też samego okresu historycznego dotyczą też trzy księgi profetyczne: Księga Aggeusza, Zachariasza i Malachiasza.

Księga Ezdrasza i Księga Nehemiasza uzupełniają swoją narrację. Ezdrasz był kapłanem, a Nehemiasz - jak byśmy to powiedzieli dzisiaj - laikiem. O tym samym okresie historii Izraela piszą oni w swoich pamiętnikach z trochę innej perspektywy. Ich relacje uzupełniają się, tak jak uzupełniali się oni sami, współpracując przy odbudowie świątyni, murów i całego miasta.

Podobnie uzupełniali się w swojej działalności przy odbudowie Jerozolimy prorocy Aggeusz i Zachariasz, zachęcając lud do wysiłku, dodając wszystkim otuchy, sił, umacniając wiarę repatriantów. Właściwie prorocze księgi Aggeusza i Zachariasza powinno się czytać równolegle z historyczną Księgą Ezdrasza. Te trzy księgi pisane były bowiem w cieniu odbudowywanej świątyni jerozolimskiej i miały za zadanie zachęcić i wzmocnić budowniczych. W piątym rozdziale Księgi Ezdrasza znajdujemy takie słowa: **„Wtedy Aggeusz i Zachariasz, (...) prorocy, ogłosili Żydom w Judzie i w Jerozolimie proroctwo w imieniu Boga izraelskiego, który nad nimi czuwał.”**

Możemy stwierdzić ponad wszelką wątpliwość, że Ezdrasz, Nehemiasz, Aggeusz i Zachariasz byli tymi, którzy zostali wybrani przez Boga do dokonania dzieła odbudowy Jerozolimy. W przykładowy sposób ze sobą współpracowali i uzupełniali się, służąc tymi darami i talentami, jakie otrzymali od Pana. Wzorowa współpraca kapłana, laika i proroków może być dobrym, zachęcającym przykła-

dem również i dzisiaj, dla nas wszystkich.

Struktura księgi

Księgę Ezdrasza można podzielić na dwie główne części. W pierwszej z nich, obejmującej sześć początkowych rozdziałów, opisany jest powrót Izraelitów z niewoli babilońskiej do ojczyzny, pod kierunkiem Zorobabela. Do Jerozolimy powróciło wtedy około pięćdziesięciu tysięcy Żydów. Druga część Księgi Ezdrasza, obejmująca rozdziały od siódmego do dziesiątego, opisuje powrót do Jerozolimy następnych dwóch tysięcy repatriantów żydowskich, prowadzonych przez Ezdrasza.

Proroctwo i historia

Opowieść Księgi Ezdrasza rozpoczyna się od obwieszczenia, iż król perski, Cyrus, wydał dekret, zezwalający Żydom odbudować świątynię w Jerozolimie. Królowie perscy ze względów politycznych odbudowywali i innym narodom ich świątynie. Ale zdumiewa fakt, że Cyrus stwierdza, iż to sam Bóg rozkazał mu zbudować świątynię w Jerozolimie. I dodaje, że to zrządzeniem Boga on, jako król perski, stał się władcą wielu państw.

Cyrus obwieścił na piśmie co następuje: ***„Tak mówi Cyrus, król perski: Wszystkie państwa ziemi dał mi Pan, Bóg niebios. I On mi rozkazał zbudować Mu dom w Jerozolimie...”***

Te słowa dekretu króla perskiego mogą zdumiewać. Ale o Cyrusie prorokował już Izajasz. W 44. rozdziale proroctw Izajasza znajdujemy takie słowa: ***„Tak mówi Pan, Twój Odkupiciel” (...)*** ***Ja mówię o Cyrusie: „Mój Pasterz”, i spełni on wszystkie moje pragnienia, mówiąc do Jeruzalem: „Niech cię odbudują!”, i do świątyni: „Wznies się z fundamentów!”***

Izajasz zapowiedział więc to, że król perski, Cyrus, zezwoli Izraelitom na powrót do Judei i na odbudowę Jerozolimy i świątyni. Cyrus był perskim królem w latach 559 - 529 p.n.e., a więc rządził

przez 30 lat w drugiej połowie VI wieku przed Chrystusem. Po zdobyciu Babilonu zezwolił w r. 538 na powrót Izraelitów do Jerozolimy. I o tym pisze teraz Ezdrasz. Proroctwo Izajasza wypełniło się. Bez wątpienia - to z woli Boga Cyrus wydał dekret o takiej treści. Ale w proroctwie Izajasza zawarte były jeszcze inne, zdumiewające słowa. W 45 r. Księgi proroctw Izajasza czytamy: ***„Tak mówi Pan o swym pomazańcu Cyrusie: Ja mocno ująłem go za prawicę, aby ujarzmić przed nim narody i królom odpiąć broń od pasa, aby otworzyć przed nim podwoje, żeby się bramy nie zatrzaśnęły...”***

A więc to żywy Bóg błogosławił Cyrusowi. Został mu nadany nawet zaszczytny tytuł ***„pomazańca Pańskiego”***, tytuł, który przysługiwał dawniej tylko królom izraelskim lub judzkim. Cyrusowi został on nadany ze względu na wybór Boga, który z niego uczynił narzędzie do wykonania swych planów.

Ale w jaki sposób doszło do poznania przez króla perskiego żywego Boga, Pana Izraela? Prawdopodobnie do wiary w Boga przywiódł Cyrusa Daniel, który za panowania Cyrusa pełnił w jego królestwie funkcję porównywalną z dzisiejszym stanowiskiem premiera. To z pewnością Daniel zaświadczył Cyrusowi o prawdziwym, żywym Bogu.

Cyrus wiedział, co robi, wydając dekret zezwalający Izraelitom na odbudowę świątyni jerozolimskiej. Wiedział, że jest narzędziem w ręku Boga, że postępuje zgodnie z wolą żywego Boga.

To za rządów Cyrusa Daniel wypowiedział niektóre ze swoich wielkich proroctw, w tym proroctwo o 70-ciu tygodniach, dotyczące Izraela. Proroctwa Daniela wypełniły i wypełniają się. To samo dotyczy proroctw Izajasza. Niemal jedna czwarta treści Pisma Świętego ma charakter profetyczny. Wielka część proroctw biblijnych już się wypełniła. Ponad trzysta proroctw biblijnych dotyczących pierwszego przyjścia Chrystusa wypełniło się w sposób literal-

ny. Jest też, jak stwierdzają bibliści, ponad trzysta proroctw, dotyczących drugiego przyjścia Chrystusa. I te proroctwa z pewnością się wypełnią.

Początek księgi Ezdrasza zawiera jedną małą cząsteczkę proroctw biblijnych, upewniających nas w tym, że Słowo Boga jest Prawdą. Siedemdziesiąt lat niewoli babilońskiej minęło, król perski Cyrus wydał dekret zgodny z wolą Boga i dzieci Izraela mogły powrócić do Jerozolimy, by odbudować świątynię Pana.

List od słuchacza z Polski południowo-wschodniej

Cieszę się z przysłanego mi Nowego Testamentu. Pan rozjaśnił nade mną twarz bo wyrwał mnie ze szponów śmierci i obdarzył mnie swoją łaską. Będę Go chwalił za to na wieki! Ten dedykowany mi Psalm jest bardzo piękny i dużo przez niego zrozumiałem, po prostu mnie oświecił. Mam także kilka ulubionych psalmów (3, 5, 22, 26, 27, 30, 52, 54, 58, 105, 109, 140). Niech Duch Święty zawsze was prowadzi.

List od słuchacza z Polski północnej

Mile i serdecznie pozdrawiam całą redakcję TWR. Nie chcę tłumaczyć czemu nie pisałem, wolę skupić się na Słowie Bożym. Może to, co widzimy i o czym słyszymy, nas przeraża i zamykamy na to oczy? Zastanawiamy się, czy to już czasy końca. Jednak zachęta Słowa Bożego i Syna Bożego, Jezusa Chrystusa jest w tych czasach tak wyraźna, że chciałoby się już tam być. Musimy być otwarci na Ducha Świętego, aby nam nie umknęło Słowo Boże.

Księga Nehemiasza

Autor i ogólna charakterystyka księgi

Księga Nehemiasza i Księga Ezdrasza stanowiły w hebrajskim oryginale jedną całość. Księgi te spisał jeden autor, cytując pamiętniki Ezdrasza i Nehemiasza, a także listy, dekrety i inne oryginalne pisma aramejskie i hebrajskie.

Księga Ezdrasza opisuje odbudowę świątyni jerozolimskiej, Księga Nehemiasza natomiast koncentruje naszą uwagę na odbudowie murów obronnych Jerozolimy.

W Księdze Ezdrasza ukazany jest religijny aspekt powrotu ludu izraelskiego z niewoli babilońskiej do ojczyzny, zaś Księga Nehemiasza ukazuje polityczną stronę tego wydarzenia.

Ezdrasz był kapłanem, Nehemiasz osobą świecką. Nehemiasz miał wysoką pozycję społeczną w królestwie potężnego władcy perskiego Artakserksesa, ale jego serce ukochało Boży lud i Jerozolimę, miasto w którym w sposób szczególny działa żywy Bóg, Pan Izraela.

Znaczenie księgi

Chronologicznie Księga Nehemiasza jest ostatnią księgą historyczną Starego Testamentu. Doprowadza ona historię Izraela najdalej; w Starym Testamencie nie ma opisu wydarzeń z dziejów Izraela, które miałyby miejsce później.

Gdy mówimy o czasie historycznym wydarzeń opisanych przez autora Księgi Nehemiasza, to przypomnijmy, że podobnie jak księga Ezdrasza, relacjonuje ona powrót Izraelitów do Jerozolimy po siedemdziesięciu latach niewoli babilońskiej. Z tym jednak, że w Księdze Ezdrasza opisany jest powrót pierwszej grupy żydowskich repatriantów do Jerozolimy, pod wodzą Zorobabela, a potem, po kilkudziesięciu latach, wyprawa drugiej grupy przesiedleńców,

prowadzonych przez Ezdrasza. Natomiast sam Nehemiasz przybył do Jerozolimy około piętnastu lat później, niż Ezdrasz.

Odstępów czasowe, dzielące te wydarzenia, podawane są przez historyków w przybliżeniu, ale ich chronologia jest niepodważalna i wyznaczają one kolejne etapy dziejów narodu wybranego.

Księga Nehemiasza ma związek z prorocstwem Daniela o „*siedemdziesięciu tygodniach*”, w którym to proroctwie zawarta była przepowiednia przyszłych losów ludu Bożego. Czas historyczny okresu objętego przez prorocstwo Daniela biegnie właśnie od wydarzeń opisanych w Księdze Nehemiasza.

Daniel prorokował: *„Od chwili, kiedy wypowiedziano słowo, że nastąpi powrót i zostanie odbudowana Jerozolima, do Władcy - Pomazańca - siedem tygodni i sześćdziesiąt dwa tygodnie; zostaną odbudowane dziedziniec i wał, w czasach jednak pełnych ucisku”* (Daniel 9, 25).

Kluczowe wersety:

„I oto, gdy to usłyszałem, usiadłem, płakałem i trapiłem się całymi dniami, pościłem i modliłem się w obecności Boga niebios.” (1, 4)

„Wyprawilem do nich posłańców z taką odpowiedzią: Wykonuję wielką pracę i nie mogę zejść. Bowiem stanęłaby ta praca, gdybym ją musiał opuścić, aby zejść do was.” (6, 3)

List od słuchacza z Polski centralnej

Czytanie Biblii polega u mnie na badaniu mego serca w świetle Słowa Bożego. Dawniej czytałem Biblię jako książkę historyczną i aby jej znajomością imponować ludziom. Teraz ją czytam, bo zrozumiałem, że poznanie, mądrość ukryta jest w Chrystusie. Chwała Panu, że mogę dzielić się tym, co Jezus dla mnie zrobił i świadczyć o Jego mocy.

Drugi List do Koryntian

Autor

Nie ulega wątpliwości, że autorem Drugiego Listu do Koryntian jest apostoł Paweł. List ten jest jednym z najbardziej osobistych pism apostoła.

Właśnie z tego listu dowiadujemy się najwięcej o życiu Pawła, o trudach, jakie ponosił w swojej apostołskiej służbie, o doświadczeniach, przez jakie przeszedł. Poznajemy życie i odczucia, przeżycia apostoła lepiej niż z jakichkolwiek innych jego pism.

Okolicznosci i cel napisania listu

W pierwszym Liście adresowanym do Koryntian apostoł Paweł napisał: „W Efezie zostanę aż do Pięćdziesiątnicy, bowiem otwarła się przede mną szeroko brama dla owocnej działalności...” (I Kor. 16, 9).

Apostoł pisał swój pierwszy list z Efezu, gdzie jego działalność misyjna rozwijała się w ogromnym tempie. Efez stał się bazą, z której oddziaływanie ewangelii rozprzestrzeniało się na całą Azję Mniejszą. Była to prawdopodobnie największa akcja ewangelizacyjna pierwotnego chrześcijaństwa. To właśnie miał na myśli apostoł, pisząc, że „*otwarła się przed nim szeroko brama dla owocnej działalności*”.

Paweł nie mógł tak po prostu zostawić wielkiej misji, ciągle się rozwijającej i udać się do Koryntu. W Koryncie oczekiwała na jego wizytę wspólnota, która miała wiele pytań, przechodziła przez wiele trudności, ale apostoł nie mógł pozostawić przynoszącej obfite owoce działalności ewangelizacyjnej i skoncentrować się na problemach jednego kościoła. Paweł myślał jednak o Koryntianach z miłością i nieustannie się o nich modlił. Byli oni jego duchowymi

dziećmi i apostoł troszczył się o ich rozwój. Napisał więc do nich długi list, w którym obszernie odpowiedział na pytania, jakie mu przesłali, udzielił im wskazówek, jak rozwiązać nurtujące ich problemy i zapowiedział, że przybędzie do nich w późniejszym terminie.

Prawdopodobnie do tej wizyty apostoła doszło, ale była ona, z konieczności, bardzo krótka. Paweł miał zamiar odwiedzić Korynt jeszcze raz, ale w tym czasie zdarzył się wśród Koryntian nieznany nam bliżej incydent, który spowodował, że apostoł odwołał swoją wizytę i zastąpił ją listem, z którym posłał do Koryntu Tytusa. List ten nie zachował się, nie znamy więc jego treści.

Z wypowiedzi Pawła wynika, że był to list, w którym apostoł bardzo stanowczo odniósł się do utrzymujących się w Koryncie nieprawidłowości. Paweł pisał ten list w smutku i we łzach, i zdawał sobie sprawę, że i Koryntian list ten zasmuci. Musiał jednak napisać do nich w ostrym, zdecydowanym tonie, aby rozprawili się w końcu z ciągle nękającymi ich problemami.

Apostoł oczekiwał z niecierpliwością na powrót Tytusa najpierw w Troadzie, a potem w Macedonii. Jakże bardzo się ucieszył, gdy Tutus przybył z pomyślnymi wiadomościami! W Koryncie uznano autorytet apostoła, usłuchano jego porad i przwrócono we wspólnocie porządek.

Uradowany Paweł napisał wtedy list, zwany dziś *Drugim Listem do Koryntian*. Wyjaśnia w nim, między innymi, dlaczego zmienił swą decyzję przybycia do Koryntu. W serdecznym tonie pisze też bardzo szczerze o wielu swoich odczuciach, troskach, przemyśleniach, wnioskach. I tak powstał list, dzięki któremu i my możemy mieć wgląd we „*wnętrze*” Pawła, w jego serce, jego duszę.

Podsumowując, możemy stwierdzić, że list znany dzisiaj jako *Drugi List do Koryntian* został napisany przez apostoła Pawła podczas jego pobytu w Macedonii, pod koniec r. 57, w czasie trwania wielkiej kampanii misyjnej pierwotnego Kościoła w Azji Mniej-

szej. Apostoł napisał do Koryntian jeszcze jeden ważny list, który niestety nie zachował się do naszych czasów, a który Koryntianom dostarczył wysłany przez Pawła Tytus.

Tematyka

Trudno mówić o jednym głównym temacie Drugiego Listu do Koryntian. W pierwszej jego części apostoł pisze najwięcej o Bogu, jako pocieszycielu, Tym, który zaspakaja wszelkie potrzeby wierzącego, ciągle go wspiera, podnosi i uświęca. Ufając takiemu Bogu chrześcijanin może prowadzić zwycięskie życie wiary.

Paweł broni też w tym liście, jak w żadnym z pozostałych swoich pism, swojej godności apostołskiej i podkreśla w ogóle wagę misji apostołów, jako tych posłańców Jezusa, których służba ma wielkie znaczenie dla uzyskania zbawienia przez ludzkość, zbawienia możliwego dzięki pojednaniu człowieka z Bogiem, poprzez Chrystusa.

Apostoł Paweł ukazuje się też w tym liście jako pasterz dusz ludzkich i daje tym samym godny naśladowania przykład duszpasterstwa, jako bardzo ważnej służby w Kościele chrześcijańskim.

Z zagadnień dogmatycznych, omawianych w tym liście, możemy wymienić naukę o odkupieniu (5, 14 - 21) i naukę o rzeczach ostatecznych: o sądzie ostatecznym (1, 14; 5, 10), ponownym przyjściu Chrystusa i o zmartwychwstaniu (4, 14).

Struktura listu

Nie jest łatwo usystematyzować treść Drugiego Listu do Koryntian, ponieważ jest w nim dużo więcej niż w innych pismach Pawła osobistych szczegółów i drobnych, drugorzędnych wątków, występujących obok myśli głównych, tworzących trzon tematyczny listu.

Oto próba naszkicowania struktury listu uwzględniająca jego tematyczną ciągłość:

I. Zwycięskie życie chrześcijanina.

rozdziały 1-7

1. Wstęp, r. 1,1-2
2. Bóg, jako Ojciec, zaspakaja wszystkie nasze potrzeby r. 1
3. Bóg wszelkiej pociechy jest wierny, podnosi i uświęca r. 2
4. Życie chrześcijanina to życie w mocy Ducha Chrystusowego r. 3
5. Chrystus stale przemienia serce wierzącego człowieka r. 4
6. Człowiek należący do Chrystusa świadczy o Nim innym
r. 5, 1-15
7. Chrześcijanin prowadzący zwycięskie życie jest ambasadorem
Jezusa Chrystusa we współczesnym świecie. r.5,16-6,13
8. Zwycięskie życie chrześcijańskie to życie w uświęceniu
r. 6,14-7,1
9. Bóg stale umacnia i pociesza szczerego chrześcijanina
r.7,2-16

II. Chrześcijanin jako dawca.

rozdziały 8-9

1. Przykład szczodrości r. 8, 1- 6
2. Nawoływanie do szczodrości r. 8,7-15
3. Wy tłumaczenie, na czym polega chrześcijańska szczodrość
r. 8,16-9,5
4. Zachęcenie do bycia szczodrym. r. 9,6-15

III. Powołanie apostołskie Pawła

rozdziały 10-13

1. Autentyczność apostołstwa Pawła r. 10
2. Dowody na prawdziwość apostołstwa Pawła r. 11
3. Objawienia apostoła r. 12
4. Podsumowanie znaczenie apostołstwa Pawła. r. 13

Programy nadawane w czasie letnim 2024 roku

przez „Impuls” TWR Polska: w okresie: 01.04.2024 r. - 25.10.2024 r.

UWAGA: na średnich falach radiowych nadajemy tylko do końca września 2024

Fale średnie 1467 kHz

21:45 - 22:15

Pn	„Wędrówka przez Biblię”
Wt	„Wędrówka przez Biblię”
Śr	„Wędrówka przez Biblię”
Cz	„Wędrówka przez Biblię”
Pt	„Wędrówka przez Biblię”
So	(-)
N	(-)

Naszych programów w szerszym wyborze mogą Państwo słuchać
w internecie - pod adresami:

<http://twrpolska.org> oraz <http://ttb.twr.org> lub <http://www.twr360.org>

<https://www.youtube.com/@WedrowkaprzezBiblie>

<https://podcasters.spotify.com/pod/show/wedrowka-przez-biblie>

Nasz e-mail: ***korespondencja@twrpolska.org***

oraz telefon: ***(+48) 601 400 892***

KWIECIEŃ	KWIECIEŃ
<i>Druza Księga Samuela</i>	<i>Druza Księga Królewska</i>
2024-04-01 19:2-44	2024-04-30 1:1-2:18
2024-04-02 20:1-21:22	MAJ
2024-04-03 22:1-23:7	
2024-04-04 23:8_-24:25	<i>Druza Księga Królewska</i>
<i>Pierwsza Księga Królewska</i>	
2024-04-05 1:1-5:3	2024-05-01 2:19-3:27
2024-04-08 2:1-4:6	2024-05-02 4:1-2_6:7
2024-04-09 3:1-2:8	2024-05-06 6:8-7:19
2024-04-10 4:1-5:5	2024-05-07 8:1-9:13
2024-04-11 5:6-5:1	2024-05-08 9:14-10:34
2024-04-15 8:1-9:9	2024-05-09 11:1-12:22
2024-04-16 9:10-10:29	2024-05-13 13:1-14:29
2024-04-17 11:1-4:3	2024-05-14 15:1-17:6
2024-04-18 12:1-3:3	2024-05-15 17:7-18:16
2024-04-19 13:1-14:31	2024-05-16 18:17-19:14
2024-04-22 15:1-16:20	2024-05-17 19:14-20:3
2024-04-23 16:21-17:16	2024-05-20 20:4-2:6
2024-04-24 17:17-18:40	2024-05-21 22:1-23:24
2024-04-25 18:41-19:14	2024-05-22 23:25-25:30
2024-04-26 21:9-15-21:26	
2024-04-29 21:17-22:54	

MAJ	CZERWIEC
<i>List do Rzymian</i> 2024-05-23 Wstęp 2024-05-24 1:1-7 2024-05-27 1:8-16 2024-05-28 1:16-20 2024-05-29 1:21-32 2024-05-30 2:1-21 2024-05-31 2:22-3:8	<i>List do Rzymian</i> 2024-06-20 8:31-39 2024-06-21 9:1-4 2024-06-24 9:5-24 2024-06-25 9:25-10:13 2024-06-26 10:14-11:7 2024-06-27 11:8-29 2024-06-28 11:30-12:2
CZERWIEC	LPIEC
<i>List do Rzymian</i> 2024-06-03 3:9-22 2024-06-04 3:21-31 2024-06-05 4:1-25 2024-06-06 5:1-11 2024-06-07 5:12-21 2024-06-10 6:1-14 2024-06-11 6:15-23 2024-06-12 7:1-6 2024-06-13 7:7-25 2024-06-14 8:1-14 2024-06-17 8:15-18 2024-06-18 8:18-26 2024-06-19 8:27-30	<i>List do Rzymian</i> 2024-07-01 12:3-12 2024-07-02 12:13-21 2024-07-03 13:1-12 2024-07-04 13:13-14:6 2024-07-05 14:7-16 2024-07-08 14:17-15:4 2024-07-09 15:5-16 2024-07-10 15:17-29 2024-07-11 15:30-16:15 2024-07-12 16:16-27

LIPIEC	SIERPIEŃ
<i>Pierwsza Księga Kronik</i> 2024-07-15 1-9 2024-07-16 10:1-11:19 2024-07-17 11:20-14:17 2024-07-18 15:1-17:5 2024-07-19 17:6-18:17 2024-07-22 19:1-22:19 2024-07-23 23:1-26:32 2024-07-24 27:1-29:30 <i>Druga Księga Kronik</i> 2024-07-25 1:1-2:17 2024-07-26 3:1-4:3 2024-07-29 4:4-7:15 2024-07-30 7:1-9:23 2024-07-31 9:24-11:4	<i>Pierwszy List do Koryntian</i> 2024-08-12 1:1-9 2024-08-13 1:10-17 2024-08-14 1:18-31 2024-08-15 2:1-16 2024-08-16 3:1-23 2024-08-19 4:1-21 2024-08-20 5:1-13 2024-08-21 6:1-20 2024-08-22 7:1-20 2024-08-23 7:20-40 2024-08-26 8:1-13 2024-08-27 9:1-27 2024-08-28 10:1-22 2024-08-29 10:23-11:4 2024-08-30 11:4-16
SIERPIEŃ	WRZESIEŃ
<i>Druga Księga Kronik</i> 2024-08-01 11:5-12:16 2024-08-02 13:1-15:17 2024-08-05 15:18-17:9 2024-08-06 17:10-20:30 2024-08-07 20:31-24:27 2024-08-08 25:1-32:33 2024-08-09 33:1-36:23	<i>Pierwszy List do Koryntian</i> 2024-09-02 11:17-34 2024-09-03 12:1-7 2024-09-04 12:8-31 2024-09-05 13:1-14v1 2024-09-06 14:1-40 2024-09-09 15:1-8

WRZESIEŃ	PAŹDZIERNIK
<i>Pierwszy List do Koryntian</i> 2024-09-10 15:9-44 2024-09-11 15:44-58 2024-09-12 16:1-24 <i>Księga Ezdrasza</i> 2024-09-13 1:1-11 2024-09-16 2:1-3:13 2024-09-17 4:1-6:5 2024-09-18 6:6-7:28 2024-09-19 8:1-9:4 2024-09-20 9:5-10:44 <i>Księga Nehemiasza</i> 2024-09-23 1:1-2:6 2024-09-24 2:7-3:2 2024-09-25 3:3-15 2024-09-26 3:16-38 2024-09-27 4:1-5:13 2024-09-30 5:14-7:4	<i>Księga Nehemiasza</i> 2024-10-01 7:5-9:3 2024-10-02 9:4-11:8 2024-10-03 11:9-13:31 <i>Drugi List do Koryntian</i> 2024-10-04 1:1-3 2024-10-07 1:4-20 2024-10-08 1:20-2:13 2024-10-09 2:14-3:14 2024-10-10 3:14-3:18 2024-10-11 4:1-6 2024-10-14 4:7-18 2024-10-15 5:1-13 2024-10-16 5:14-15 2024-10-17 5:16-19 2024-10-18 5:20-6:13 2024-10-21 6:14-7:1 2024-10-22 7:1-16 2024-10-23 8:1-15 2024-10-24 8:16-9:6 2024-10-25 9:7-10:4
Nasz adres: „Impuls” TWR ul. Kłodnicka 2 PL-54-217 Wrocław Tel: (+48) 601 400 892 e-mail: korespondencja@twrpolska.org	 Impuls Polska Redakcja broszury Marek Cieślak